

Høringsuttalelse NOU 2012:6 Arbeidsrettede tiltak

Fra Rygge kommune

Rygge den 27.06.2012

Innledning

Arbeidsdepartementet har oversendt «NOU 2012:6 Arbeidsrettede tiltak» på høring, med frist til 13. Juli 2012 til å gi uttalelser til utredningen.

Rygge kommune er glad for at Brofoss utvalget ønsker å styrke arbeidsmulighetene for personer med redusert arbeidsevne. Vi er også tilfredse med at utvalget understreker behovet for å øke innsatsen overfor disse målgruppene. Dette er etter vår oppfatning helt nødvendig, dersom en skal lykkes med å få flere ut i arbeidslivet.

Vi registrerer samtidig at utvalget er delt i sin anbefaling av fremtidig innretting av arbeidsrettede tiltak, og har fremsatt forslag til tre ulike modeller. På bakgrunn av dette bør det etter vår oppfatning utarbeides en stortingsmelding, der Regjeringen klargjør sine preferanser. Slik vil man få det nødvendige grunnlaget for å treffe riktig beslutning.

Rygge kommune støtter imidlertid modellen som har størst tilslutning i utvalget, heretter kalt modell 1.

Høringsuttalelse

Som en av eierne av vekstbedriften Masvo a.s har Rygge kommune i løpet av 22 år bygget opp et godt virkemiddelapparat for NOUens målgrupper. Tiltaket arbeid med bistand på Masvo formidlet i 2011 hele 6 av 10 personer over i ordinær jobb, helt eller delvis. En undersøkelse foretatt lokalt i 2011 på de som ble formidlet til lønnet arbeid viste at 95 % fortsatt stod i arbeid 6 – 18 måneder senere. Samfunnet sparer direkte 12,8 mill pr. år under forutsetning av at disse personene blir stående i lønnet arbeid. Her er ikke tatt med deres økte verdiskapning og ikke at utgifter til kommunale tjenester går ned som en følge av at disse er i arbeid. Gevinsten for den enkelte både økonomisk, sosialt og helsemessig er forskningsmessig vel dokumentert.

Det kommunale eierskapet er etter vår mening en styrke for attføringsarbeidet, og sikrer langsiktighet, stabilitet og ansvarlighet overfor bedriften. Våre eierrepresentanter i bedriftens styre bidrar med viktig lokalkunnskap, helsefaglig kompetanse og tverrfaglig tenkning, som er avgjørende for å skape gode løsninger for våre innbyggere med redusert arbeidsevne. Denne kunnskapen ivaretas best i modell 1, gjennom en videreutvikling av dagens system, basert på et tett samarbeid mellom kommunene, NAV som bestiller og tiltaksbedriften som leverandør.

Samtidig ser vi klart at dette systemet har forbedringspotensial. Blant annet er det behov for mer helhetlige attføringsløp, uten uhensiktsmessige tidsavbrudd. I dag er ventetiden for å komme inn i et tiltak generelt for lang. Formidlingstiltaket arbeid med bistand har på Masvo over 6 måneders ventetid mens tiltaket varig tiltaket tilrettelagt arbeid har fra 8 til 20 måneders ventetid avhengig av bostedskommune. Dette er uheldig da det medfører tap av motivasjon for den enkelte, og i mange tilfeller faller brukere ut fra en positiv utvikling. I så måte er modell 1s dreining fra aktivitetsrettede til individrettede tiltak et viktig steg i riktig retning, da dette vil gi mer fleksible løsninger tilpasset den enkelte.

Vi støtter også kravene i modell 1 om bl.a. oppdatert metodikk og kompetanse hos tiltaksbedriftene og krav til endringsprosesser hos bruker. I tillegg tas det til orde for å stille krav til ordinært arbeidsliv om å styrke sin inkluderingskompetanse. Vi mener dette til sammen vil styrke tilbudet til målgruppene.

Rygge kommune støtter et samlet utvalg i at mer av attføringen skal foregå i ordinært arbeidsliv. Vi vil imidlertid påpeke at attføringsarbeidet fremdeles må utføres av personer med nødvendig attførings- og inkluderingskompetanse. Vi er svært usikre på om næringslivet er klare til å overta det arbeidet som er foreslått i modell 2, den såkalte arbeidsinkluderingsmodellen. Etter vårt syn vil modell 2 kunne medføre at dagens vekst- og attføringsbedrifter blir borte. Sammen med bedriftene vil også deres ekspertise i tilrettelagt arbeid og attføring forsvinne. Dette er ekspertise som det vil være svært vanskelig samle igjen når det viser seg at teoriene bak modell 2 ikke stemmer med virkeligheten.

Når det gjelder arbeidsmarkedstiltaket Varig tilrettelagt arbeid (VTA) for personer med uførepensjon, er vi glade for at flertallet av utvalgets medlemmer går inn for å videreutvikle denne ordningen. For denne målgruppen opplever vi at det er et tydelig udekket behov, som må møtes med flere tiltaksplasser.

Denne uttalelsen er utarbeidet administrativt og vil bli fremmet snarest mulig til politisk behandling. Rådmannen har imidlertid sondert og konstatert at det trolig ikke vil være avvikene forslag til innstilling. Skulle dette skje, vil melding om dette ettersendes så snart det er praktisk mulig

Rygge kommune

Ivar Næвра
Rådmann